

OSNOVE RAČUNALNIŠTVA

(Gradivo za delavnice ZRSZ)

Delavnica: Torek, 21. 6. 2016.

Kraj: Ljudska univerza Koper

Čas: 8.30 – 10.00

Naslov: Odkrijmo svet računalništva

Vsebina:

- glavni deli in enote računalnika
- spoznajmo tipkovnico, miško
- spoznajmo sistem delovanja, lokacije (knjižnica, namizje)
- spoznajmo programe, posamezno okno, mape...
- osnove urejevalnika besedil

Delavnica: četrtek, 23. 6. 2016

Kraj: Ljudska univerza Koper

Čas: 8.30 – 10.00

Naslov: Orodje Word – pravi pomočnik

Vsebina:

- glavne značilnosti Microsoft Word
  - spoznajmo okno Worda
  - spoznajmo glavne funkcije Worda
  - pišimo, oblikujemo, shranjujmo....
-

Delavnica: torek, 28. 6. 2016

Kraj: Ljudska univerza Koper

Čas: 8.30 – 10.00

Naslov: Spoznajmo internet in elektronsko pošto

Vsebina:

- glavne značilnosti interneta
- kako deluje, brskalniki, iskalniki...
- kako iščemo podatke, slike, posnetke...
- shranjevanje z interneta
- elektronska pošta (Gmail)

SESTAVA RAČUNALNIKA

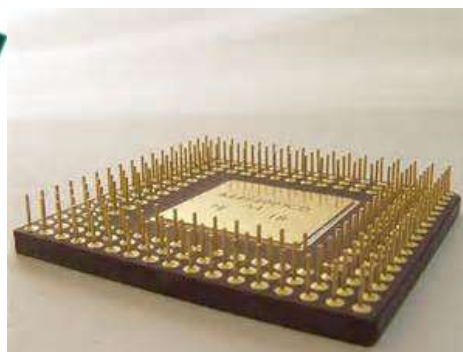
- Matična plošča:

- **Matična plošča** (*angleško motherboard*), je osnovno tiskano vezje v osebni računalniku (PC). Na matično ploščo se vstavijo oziroma se priključijo vse ostale komponente: procesor, bralno pisalni pomnilnik (RAM), razširitvene kartice (npr.: grafična) in zunanji pomnilnik. Matična plošča vsebuje tudi priključke za mnoge vmesnike .
- Najpomembnejši sestavni del matične plošče je sistemski nabor, kateri povezuje ostale komponente med seboj. Sistemski nabor določa zmogljivosti matične

- Procesor

Procesor ali **osrednja/centralno procesna enota (CPE; angleško Central processing unit - CPU)** je osrednji del računalnika, ki skrbi za izračunavanje in obdelavo (procesiranje) podatkov (dvojiških števil) ter nadzor in upravljanje drugih enot. Procesorji so narejeni iz silicija, oboji pa so se skozi zgodovino zelo spreminjali (keramika, aluminij). Pri tem bi bilo pametno, če bi omenil še proizvodnjo toplote (kar veliko).

- Tipkovnica

Tipkóvnica je najbolj razširjena vhodna naprava. Podobna je tipkovnici pisalnega stroja. Uporabljamo jo za vnašanje ukazov in podatkov s tipkanjem. Obstaja veliko variant razporeda in označitve posameznih tipk. Tipkovnica lahko vsebuje tudi ločeno številsko tipkovnico in tipke za posebne namene (funkcijske tipke), katerih učinke lahko definirajo posamezni programi.

Poleg uvoza podatkov je namenjena tudi upravljanju z računalnikom samim in s programi, ki v njem tečejo. Zato poleg tipk s črkami, številkami in pisnimi znamenji ter tipkami za premikanje po zaslону vsebuje še nekaj posebnih tipk. Tipkovnica je električno mehanska naprava, tipke so stikala.

Tipke na tipkovnicah so razdeljene na več skupin:

- Alfaniumerična skupina je namenjena vnosu podatkov, besedila (levi strani tipkovnice, črke)
- Numerična skupina je namenjena lažjemu vnosu števil in pri izvajanju osnovnih računskih operacij. Za njeno delovanje mora biti obvezno vklopljena (tipka num lock)
- (Funkcijske tipke so tipke z oznako F1, F2, F3, ..., F12 in imajo v vsakem programu drugačno funkcijo.
- Posebne tipke so na tipkovnici med numerično in alfanumerično skupino. Uporabljajo se predvsem pri obdelavi besedila.

DELOVNI SPOMIN

RAM (Random Access Memory) oziroma bralno-pisalni pomnilnik je nepogrešljiv del strojne opreme računalnika v katerega se zapisujejo in berejo podatki. Kakšen RAM potrebujemo je odvisno od računalnika, ki ga bomo potrebovali in od njegovih komponent ter namena uporabe.

TRDI DISK

Trdi disk (*Hard Disk Drive, HDD*), tudi samo **disk**, je najbolj razširjena vrsta zunanega pomnilnika. Je poceni in ob izklopu ohrani vsebino. Vsi podatki (besedilo, slika, film, zvok, programi, gonilniki ...) na trdem disku so zapisani v datotekah.

Disk je sestavljen iz več okroglih kovinskih plošč prevlečenih z [magnetno](#) snovjo, ki se med delovanjem vrtijo. Nad diskom je bralno pisalna glava.

PONUDBA PRODAJALCEV:

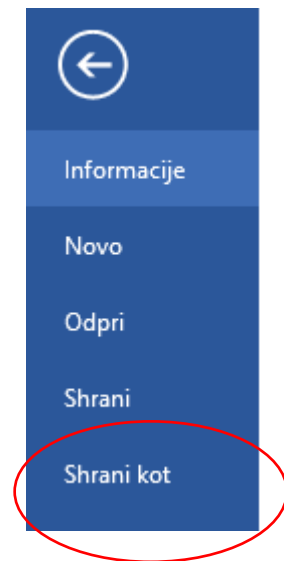
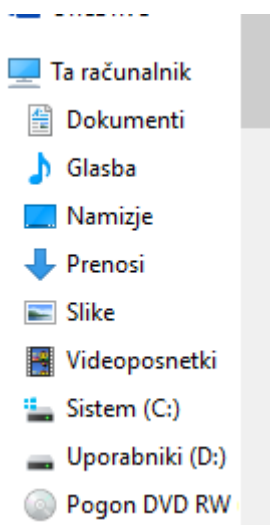
Tehnične podrobnosti

Tip računalnika	prenosnik
Namen uporabe računalnika	moj domači računalnik
Proizvajalec procesorja	Intel
Model procesorja	Intel core i3-4005u processor
Takt procesorja	1,7
Kapaciteta RAM pomnilnika	4 GB (1x 4 GB)
Tip RAM pomnilnika	DDR3L
Frekvenca RAM pomnilnika	1600 MHz

Tehnične podrobnosti

Tip računalnika	prenosnik
Namen uporabe računalnika	mobilnost
Proizvajalec procesorja	Intel
Model procesorja	Intel Celeron N3050
Takt procesorja	1,6
Kapaciteta RAM pomnilnika	2 GB (1x2 GB)
Tip RAM pomnilnika	DDR3
Kapaciteta trdega diska	32 GB

LOKACIJE NA RAČUNALNIKU ZA SHRANJEVANJE:

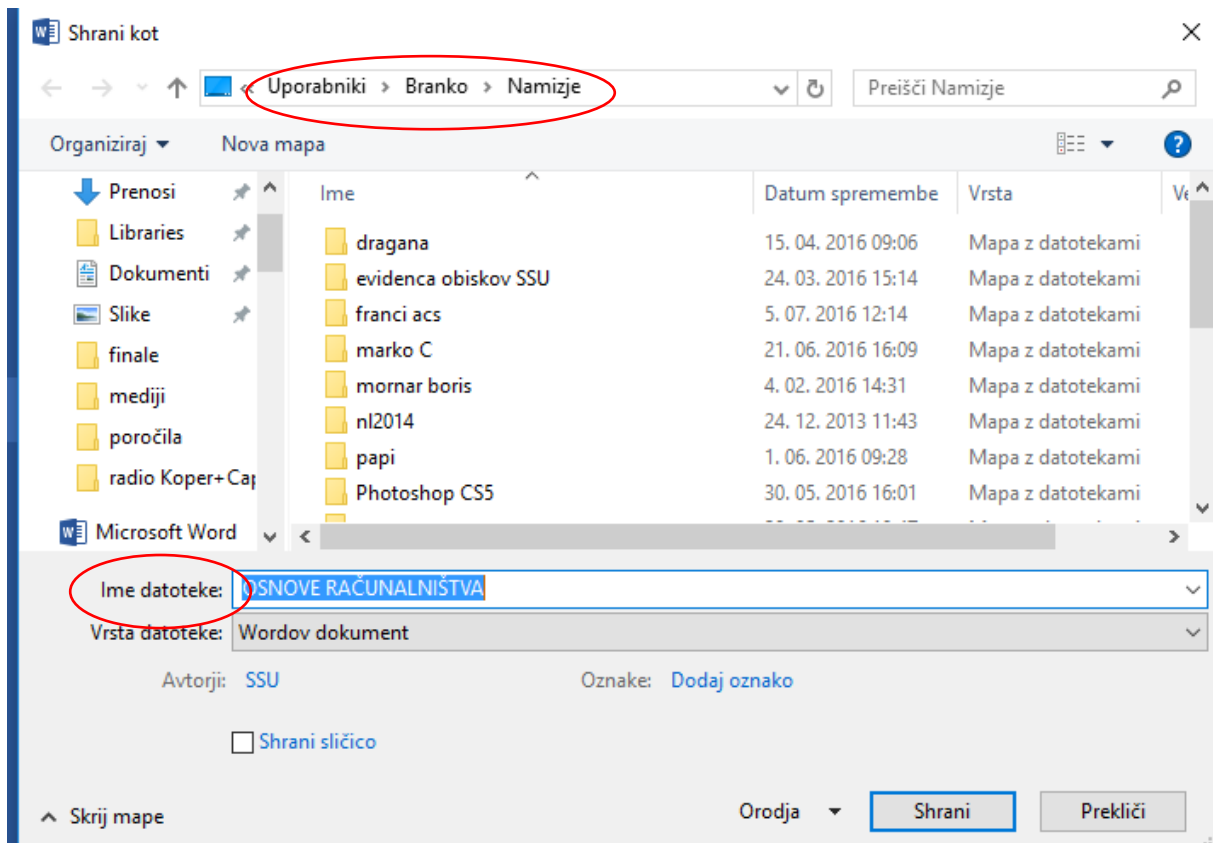

Datoteke shranjujemo na več t.i. lokacij:

- Dokumenti,
- Glasba,
- Slike,
- Videoposnetki
- Namizje
- Prenosi (datoteke z interneta)

Postopek shranjevanja:

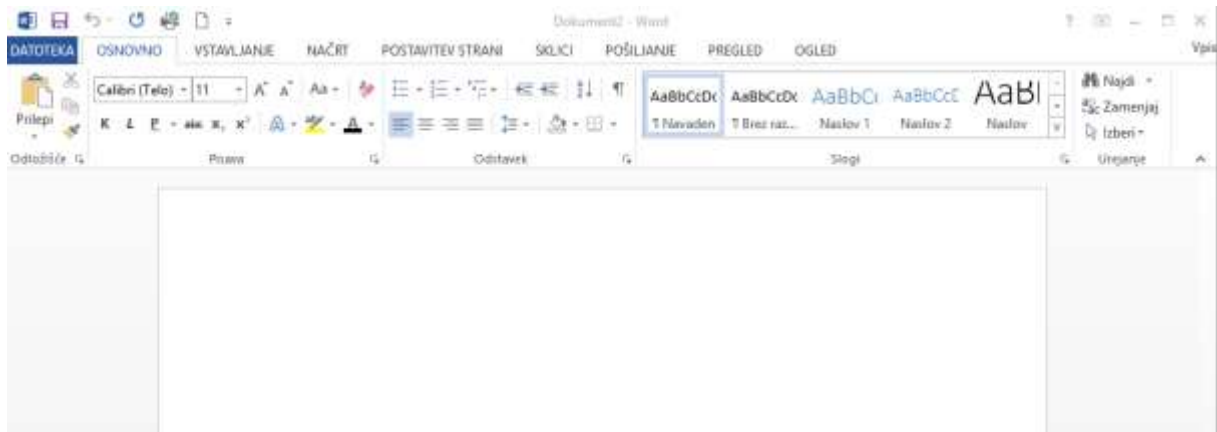
- datoteka
- shrani kot
- določimo lokacijo shranjevanja
- v odprtem oknu določimo ime datoteke

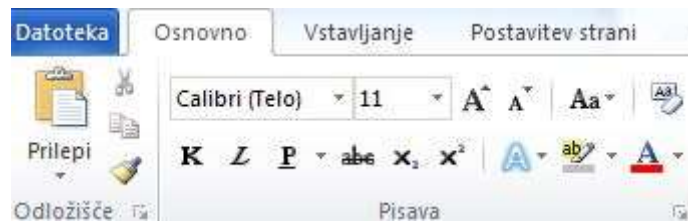
Microsoft Word

Word je orodje, ki je sestavni del »Paketa« Microsoft Office in je namenjen ustvarjanju dokumentov.

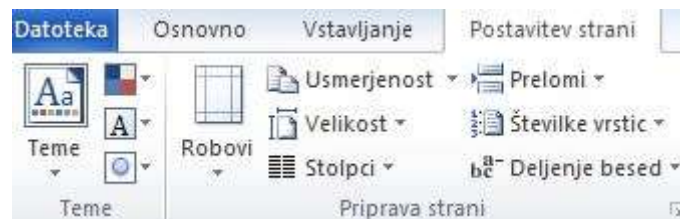
Glavno okno programa Word:

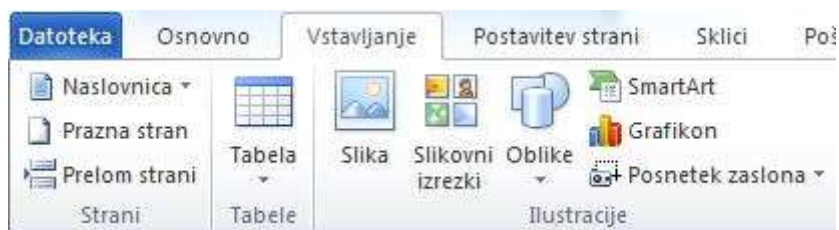
Oblikovanje pisave:

Postavitev strani:

Vstavljanje:

Oblikovanje besedila (vaja):

1. AGROKEMIČNI PROIZVODI

Sem prištevamo gnojila in sredstva za varstvo rastlin

1.1 GNOJILA

Gnojila vsebujejo hranila za rastline. Rastline potrebujejo za normalno rast in razvoj različne elemente. Glede na potrebno količino jih delimo na:

MAKROELEMENTE	C,H,O,N,P,K,Ca,M,g,s
MIKROELEMENTE	Fe,B,ZN,Mn,Cu,Mo,Co

O pomenu količin posameznih elementov za rast in razvoj rastlin govori Liebigov zakon minimuma: rastlina se razvija toliko, kot ji dopušča tisti element ki ga je v zemlji najmanj.

POMEN NEKATERIH KEMIJSKIH ELEMENTOV ZA RASTLINE IN ZNAKI POMANJKANJA:

ELEMENT	POMEN	ZNAKI POMANJKANJA
DUŠIK	<ul style="list-style-type: none"> – Je sestavni del listnega zelenila in beljakovin – Pospešuje rast zelenih delov rastlin	<ul style="list-style-type: none"> – Zaostajanje v rasti – Listi porumenijo, odpadejo
FOSFOR	<ul style="list-style-type: none"> – Pospešuje cvetenje, tvorbo in zorenje plodov – Uravnava rast	<ul style="list-style-type: none"> – Zaostajanje v rasti – Listi se zvijajo, postanejo rdečevijolični, se sušijo in odpadejo
KALIJ	<ul style="list-style-type: none"> – Je sestavni del encimov – Uravnava vodni režim v rastlini – Veča odpornost rastlin proti suši in nizkim temperaturam – Pospešuje cvetenje, zorenje, tvorbo škroba in sladkorja	<ul style="list-style-type: none"> – Robovi starejših listov se začnejo sušiti in odmrejo
MAGNEZIJ	<ul style="list-style-type: none"> – Je sestavni del klorofila	<ul style="list-style-type: none"> – Razgradnja klorofila med listnimi žilami

Internet in elektronska pošta

Kako deluje internet

Internet (International Network) je svetovni sistem več računalniških omrežij (tudi medmrežje), predstavlja omrežje omrežij, ki sestavlja več deset tisoč med seboj povezanih omrežij, ta pa povezujejo milijone računalnikov po celem svetu. Omrežja so med seboj povezana preko komunikacijskih strežnikov, ki se nahajajo po celem svetu in vsebujejo ogromne količine podatkov, ki so neprekinjeno dostopni. Ti podatki so predstavljeni na spletnih straneh.

Svetovni splet omrežij (WWW – World Wide Web) je najbolj razširjena storitev na internetu. Na spletnih straneh se nahajajo podatki z vseh področij. Da dostopamo do spletnih strani in pregledujemo spletne vsebine, moramo poznati naslov spletnega mesta, ki ga vnesemo v brskalnik, ali pa naslov poiščemo z iskalnikom.

Podatki so zbrani v datotekah (podatkovnih zbirkah), ki jih hranimo na podatkovnih nosilcih. Celotno ime datoteke je sestavljeno tako, da prvi del predstavlja ime, pripona datoteke pa predstavlja tip datoteke, iz katere razberemo njeno vsebino.

- .EXE – programi
- .DAT – podatki
- .TXT - besedilo
- .DOC – Word dokument
- .JPG .GIF .BMP - slika
- .MDI .AUI .MP3 - zvok
- .MP4 .ASF .AVI - video

Do interneta lahko dostopamo tako, da s ponudnikom internetnih storitev sklenemo pogodbo, omogoča nam povezavo na spletne strežnike preko priključka, ki je lahko povezan preko telefonske linije, kableskega omrežja, brezžične povezave, optične povezave ....

Internetna povezava

Na internet se povežemo z brskalnikom, ki ga aktiviramo tako, da na ikono brskalnika dvakrat kliknemo z levo tipko miške, ali pa z enkratnim klikom leve tipke miške, če imamo ikono v opravljeni vrstici.

Pravo povezavo je potrebno izvesti po protokolu in navodilih, ko pa je bila enkrat vzpostavljena, se enostavno povežemo z aktiviranjem brskalnika.

Najbolj znani spletni pregledovalniki – brskalniki

Windows Internet Explorer
Spletni brskalnik

Mozilla Firefox
Spletni brskalnik

Google Chrome
Spletni brskalnik

Microsoft Edge
Spletni brskalnik

Najbolj popularni spletni iskalniki:

Google
Slovenija

YAHOO!

najdi.si

Iskanje željenih informacij nam omogočajo spletni iskalniki, kjer v vnosno polje vpišemo iskane ključne besede.

Iskanje Google

Klik na srečo

Opozorilo pred nevarnostmi na internetu: virusi; spletne prevare pri uporabi kreditne kartice, pri nakupih in spletnih dražbah; prevzem identitete itd.

Elektronska pošta

Sporočila, ki jih pošiljamo in sprejemamo s pomočjo elektronskih komunikacijskih sistemov in poti imenujemo elektronska pošta (E-mail). Danes večina sistemov elektronske pošte uporablja internet, hkrati pa predstavlja elektronska pošta zelo razširjeno uporabo interneta in je danes ena izmed najpogostejših uporab interneta.

Elektronsko pošto oblikujemo, pošiljamo in sprejemamo s pomočjo odjemalca za elektronsko pošto

Microsoft Outlook 2013

program Microsoft Outlook je plačljiv, dobro nadomestilo pa je brezplačni odjemalec Mozilla Thunderbird.

Google omogoča brezplačno uporabo poštnega strežnika Gmail, s katerim se bomo poglobljeje spoznali in registrirali poštni predal

Gmail

v brskalniku vnesemo naslov www.google.com ali www.google.si, in odpremo iskalnik Google.

gmail

Gmail

Slike

Prijava

Gmail Slike

Prijava

Moj račun

Iskanje

Zemljevidi

YouTube

Novice

Gmail

Drive

Koledar

Google+

Prevajalnik

Fotografije

Več

En račun za celotni Google.

Prijavite se in nadaljujte v Gmail

[Potrebujete pomoč?](#)

[Ustvarite račun](#)

Ustvarite Google Račun

Potrebujete samo en račun

Z enim brezplačnim računom vam je na voljo ves Google.

Vzemite vse s seboj

Preklaplajte med napravami in nadaljujte, kjer ste končali.

Ime

Izberite uporabniško ime

Ustvarite geslo

Potrdite geslo

Datum rojstva

Spol

Mobilni telefon

Vaš trenutni e-poštni naslov

Privzeta domača stran

Nastavi Google za mojo privzeto domačo stran.

Vaša domača stran je prva, ki jo vidite, ko odprete brskalnik.

Lokacija

[Naslednji korak](#)

Ime**Izberite uporabniško ime****Ustvarite geslo****Potrdite geslo****Datum rojstva****Spol****Mobilni telefon****Vaš trenutni e-poštni naslov****Privzeta domača stran** Nastavi Google za mojo privzeto domačo stran.

Vaša domača stran je prva, ki jo vidite, ko odprete brskalnik.

Lokacija

Zakaj jih obdelujemo

Te podatke obdelujemo za namene, opisane v [pravilniku](#), med drugim za to:

- zagotavljanje, da naše storitve omogočajo uporabnejšo in bolj prilagojeno vsebino, na primer pomembnejše rezultate iskanja;
- izboljšanje kakovosti naših storitev in razvijanje novih;
- prikaz prilagojenih oglasov v Googlovih storitvah ter na spletnih mestih in v aplikacijah Googlovih partnerjev;
- izboljšanje varnosti z zaščito pred goljufijami in zlorabo ter
- zbiranje analitičnih podatkov in izvajanje meritev, na podlagi katerih je mogoče razumeti, kako se naše storitve uporabljajo.

Združevanje podatkov

V te namene prav tako združujemo podatke v naših storitvah in v vaših napravah. Na podlagi podatkov o vaši uporabi Iskanja Google in Gmaila vam na primer prikazujemo oglase, podatke iz več bilijonov iskalnih poizvedb pa uporabimo za ustvarjanje modelov popravljanja črkovanja, ki jih uporabljamo v vseh storitvah.

PREKLIČI

STRINJAM SE

Pozdravljeni!

Vaš novi e-poštni naslov je tone.kovac220@gmail.com

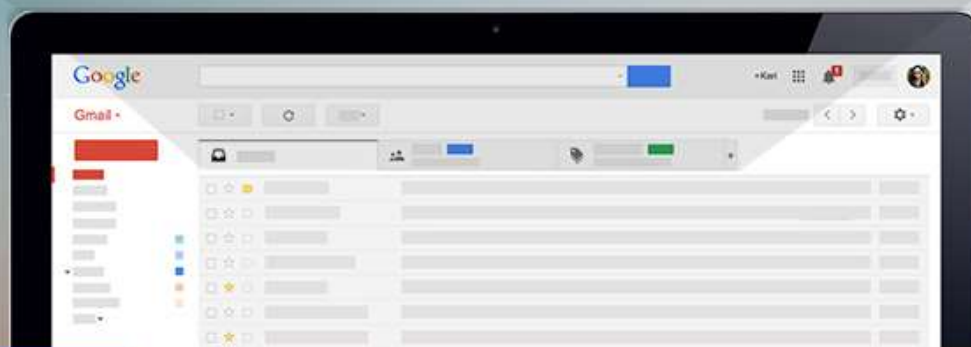
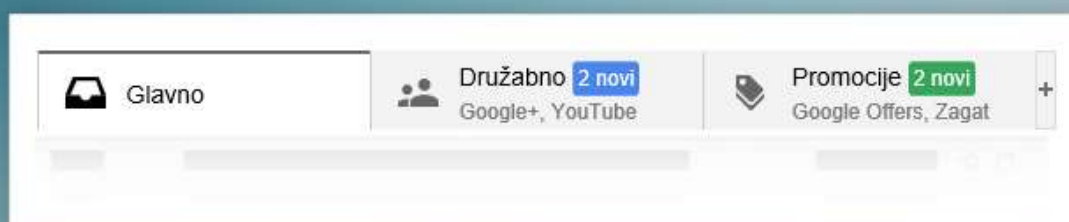
Hvala, ker ste ustvarili Google Račun. Z njim se lahko naročite na kanale v YouTubu, brezplačno uporabljate videoklepet, shranite priljubljena mesta v Google Zemljevidih in še veliko več.

[Naprej na Gmail](#)

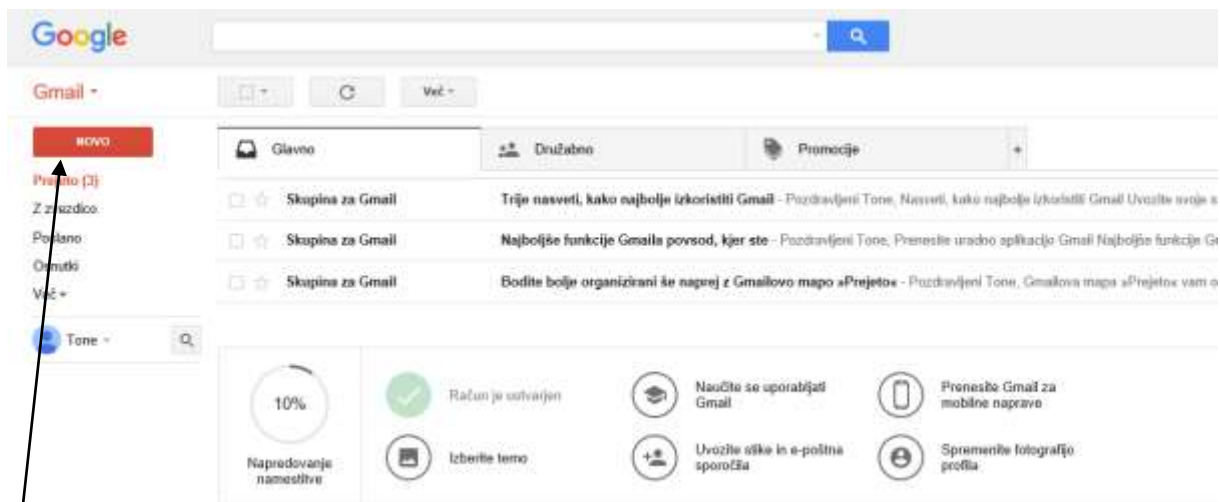

Nastavite Gmail tako, da dela namesto vas.

Uporabite en e-poštni naslov za vse: osebna sporočila, nakupovanje, druženje, plačila, iskanje zaposlitve in druga opravila. Gmail blokira vsiljeno pošto in razvrsti sporočila na pravo mesto, tako da vaša mapa »Prejeto« ne bo nikoli več nepregledna.

[Naprej](#)

Novo poštno sporočilo ustvarimo s klikom tukaj.

Z odprtjem računa začnemo z oblikovanjem, pošiljanjem in sprejemanjem elektronske pošte na Gmail. Veliko uspeha in zabave!